

สารบัญ

บทที่	หน้า
1	บทนำ..... 1
	ภูมิหลัง..... 1
	คำถามการวิจัย..... 5
	ความมุ่งหมายของการวิจัย..... 5
	ความสำคัญของการวิจัย..... 5
	ขอบเขตของการวิจัย..... 6
	กรอบแนวคิดในการวิจัย..... 9
	นิยามศัพท์เฉพาะ..... 10
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง..... 17
	แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์..... 18
	ความหมายของคุณลักษณะอันพึงประสงค์..... 18
	ความสำคัญของคุณลักษณะอันพึงประสงค์..... 20
	คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551..... 24
	คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนตามหลักปฏิบัติของ คณะกรรมการความสงบแห่งชาติ พุทธศักราช 2557..... 26
	แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน..... 30
	แนวปฏิบัติในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน มัธยมศึกษา..... 40
	การนำแนวทางการพัฒนา การวัด และประเมินคุณลักษณะ อันพึงประสงค์สู่การปฏิบัติ..... 46
	แนวทางการดำเนินการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึง ประสงค์ในระดับสถานศึกษา..... 48

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
	การดำเนินการวัดและประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของสถานศึกษา..... 51
	การพัฒนาบุคลากร..... 53
	กิจกรรมพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน..... 68
	การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม 73
	บริบทโรงเรียนดงมะไฟวิทยาลำปางงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 23..... 81
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง..... 90
	งานวิจัยในประเทศ..... 90
	งานวิจัยต่างประเทศ..... 96
3	วิธีดำเนินการวิจัย..... 103
	กลุ่มผู้ร่วมวิจัยและผู้ให้ข้อมูล..... 103
	ขั้นตอนดำเนินการวิจัย..... 104
	เครื่องมือการเก็บรวบรวมข้อมูล..... 115
	การเก็บรวบรวมข้อมูล..... 117
	การวิเคราะห์ข้อมูล..... 118
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล..... 119

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	121
สภาพ ปัญหาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียน ดงมะไฟวิทยาผลการดำเนินการในวงรอบที่ 1.....	121
ชั้นการวางแผน.....	121
ชั้นการปฏิบัติการ.....	129
ชั้นการสังเกตการณ์.....	153
ชั้นการสะท้อนกลับ.....	201
การดำเนินการในวงรอบที่ 2.....	204
ชั้นการวางแผน.....	204
ชั้นการปฏิบัติการ.....	204
ชั้นการสังเกตการณ์.....	209
ชั้นการสะท้อนกลับ.....	216
5 สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	221
กลุ่มเป้าหมาย.....	221
ความมุ่งหมายในการวิจัย.....	222
ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย.....	222
สรุปผลการวิจัย.....	224
อภิปรายผลการวิจัย.....	228
ข้อเสนอแนะ.....	233

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
บรรณานุกรม.....	235
ภาคผนวก.....	243
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์.....	245
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	249
ภาคผนวก ค เครื่องมือ และผลการวิเคราะห์เครื่องมือ.....	257
ภาคผนวก ง คู่มือการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์	341
ภาคผนวก จ โครงการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์.....	365
ภาคผนวก ฉ ภาพกิจกรรม.....	371
ประวัติผู้วิจัย.....	387

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	แสดงจำนวนครูและบุคลากรทางการศึกษา จำแนกตามวุฒิการศึกษา	88
2	แสดงความเชื่อมโยงค่านิยมหลัก 12 ประการ คณะรักษาความสงบแห่งชาติ คุณลักษณะอันพึงประสงค์สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ตัวบ่งชี้ 3 ด้าน.....	106
3	ความเชื่อมโยง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ ของหลักสูตร แกนกลาง สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตัวบ่งชี้ 3 ด้าน.....	107
4	แผนปฏิบัติการพัฒนาบุคลากร โรงเรียนดงมะไฟวิทยาสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23.....	108
5	แผนปฏิบัติการดำเนินงานกิจกรรมพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของนักเรียน โรงเรียนดงมะไฟวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23.....	109
6	แผนการนิเทศติดตาม.....	113
7	แสดงความเชื่อมโยงระหว่างตัวบ่งชี้และกิจกรรมพัฒนาคุณลักษณะอันพึง ประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนดงมะไฟวิทยา.....	128
8	การสังเกตพฤติกรรมของครูในการศึกษาดูงานโรงเรียนต้นแบบ เพื่อ พัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนดงมะไฟวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23.....	131
9	กำหนดการ การอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของนักเรียนโรงเรียนดงมะไฟวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23	134
10	แสดงการสังเกตพฤติกรรมของครูในการอบรมเชิงปฏิบัติการ เพื่อพัฒนา คุณลักษณะอันพึงประสงค์นักเรียนโรงเรียนดงมะไฟวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23.....	136

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
11	ความพึงพอใจต่อการอบรมเชิงปฏิบัติการ ของผู้ร่วมวิจัยเพื่อพัฒนา คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนดงมะไฟวิทยา.....	137
12	ผลการนิเทศติดตามครูผู้สอน เพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ นักเรียนโรงเรียนดงมะไฟวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 23.....	139
13	ผลการประเมินครูในการศึกษาคุณภาพโรงเรียนต้นแบบโรงเรียนเลยพิทยาคม	142
14	การอบรมนักเรียนหน้าเสาธงเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของนักเรียนโรงเรียนดงมะไฟวิทยา.....	143
15	เขตพื้นที่ที่รับผิดชอบทำความสะอาดและจัดตกแต่งพื้นที่ที่ได้รับ มอบหมายของนักเรียนโรงเรียนดงมะไฟวิทยา.....	148
16	วัน เดือน ปี การจัดกิจกรรมไหว้พระสวดมนต์และอบรมนักเรียนในวันศุกร์ เพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียน ดงมะไฟวิทยา.....	151
17	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของผู้ปกครองเกี่ยวกับ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนดงมะไฟวิทยา.....	155
18	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของผู้ร่วมวิจัยเกี่ยวกับ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนดงมะไฟวิทยา.....	163
19	การสังเกตพฤติกรรมรายกลุ่มของนักเรียน ในการพัฒนาคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ นักเรียนโรงเรียนดงมะไฟวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ก่อนการพัฒนา.....	180
20	การสังเกตพฤติกรรมรายกลุ่มของนักเรียน ในการพัฒนาคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ นักเรียนโรงเรียนดงมะไฟวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 หลังการพัฒนา.....	190

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
21	วัน เดือน ปี การอบรมหน้าเสาธง เพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของนักเรียนโรงเรียนดงมะไฟวิทยา (วงรอบที่ 2).....	205
22	วัน เดือน ปี การอบรมคุณธรรม จริยธรรมในวันศุกร์ (วงรอบที่ 2).....	208
23	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของผู้วิจัยเกี่ยวกับ พฤติกรรมของนักเรียนโรงเรียนดงมะไฟวิทยา วงรอบที่ 2.....	212
24	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการเปรียบเทียบความพึงพอใจ ของผู้ร่วมวิจัย เกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนดงมะไฟวิทยาในวงรอบที่ 1 และวงรอบที่ 2.....	216

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	9
2 ทฤษฎีต้นไม้อจริยธรรม ระบุจิตลักษณะ 8 ประการ ที่เป็นสาเหตุของ พฤติกรรมของคนไทย.....	38
3 ขั้นตอนการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์สำหรับครู.....	48
4 แนวทางการดำเนินการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์.....	50
5 กิจกรรมศึกษาดูงานโรงเรียนต้นแบบ.....	373
6 กิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการ.....	374
7 กิจกรรมประชุมผู้ปกครอง.....	375
8 ประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาและบุคลากร.....	376
9 กิจกรรมหน้าเสาธง.....	377
10 กิจกรรมโลกสวยด้วยมือเรา (กิจกรรม 5 ส.).....	378
11 กิจกรรมยิ้มไหว้ ทักทาย.....	379
12 กิจกรรมภาษาพาเพลิน.....	380
13 กิจกรรมคนดีศรีท่าสงคราม.....	381
14 กิจกรรมไหว้พระสวดมนต์.....	382
15 กิจกรรมแต่งกายดี มีวินัย.....	383
16 กิจกรรมนั่งสมาธิ.....	384
17 กิจกรรมขยะนี้มีประโยชน์.....	385
18 กิจกรรมร่วมด้วยช่วยกันสร้างสรรค์ความดี.....	386